

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A horvátok megrendszabályozása

(K. Sz.) A szociálpolitikai és irodalmi tevékenységénél fogva hazánkban és a külföldön is egyaránt nagy tekintélynek örvendő Mailáth József gróf már évek óta és örvendetes sikerrel azon fáradozik a politikai irodalom terén, hogy a külföldet a magyar viszonyokról felvilágosítsa és kellő értékükre száltsa le azokat az irányzatos híreket, amelyekkel különösen a régi rendszer híveinek, a szociáldemokraták és nemzetiségiek részéről elárasztják a külföldi sajtót, gyűlöletet akarva ezáltal kelteni Magyarországot, a magyarok, különösen a koalíció ellen a külföldi közvéleményében. A külföldi előkelő folyóiratokban megjelenő tanulmányai mindannyiszor méltó feltűnést keltenek s a külföld politikai, társadalmi és irodalmi irányítói mindig meghajolnak Mailáth grófnak alapos tudása, stílusának előkelősége és érveinek komolysága előtt.

Ujabbán a horvát kérdést bizonyos részről hamisan tüntették tel a külföld előtt. Mailáth gróf, hogy a külföld közvéleménye ezen elsőrangú kérdés háttérét és jelen állapotát világosan láthassa, „Magyar-

ország és Horvátország“ címmel tanulmányt közölt egyik párizsi lapban. A cikk szerint — mint mi ezt nagyon jól tudjuk — külföldön az utóbbi időben nagyon alaptalan és még inkább rosszakaratu híresztelésekkel árasztják el a sajtót ellenségeink rólunk. Erre legutóbb a horvát obstrukció adott alkalmat, amely olyan formán keletkezett, hogy az államvasutak alkalmazottairól szóló törvényjavaslat az államvasutak alkalmazottainak hivatalos nyelvül a magyart állapította meg, azzal a kivétellel, hogy a horvátországi vonalakon működőknek horvátul is kell azonban tudni. Ezt a javaslatot a horvátok megobstruálták, azt hozván fel ürügyül, hogy 1868. évi XXX t. c. értelmében az államvasutak alkalmazottainak hivatalos nyelve a horvátországi vonalakon kizárólag csak a horvát lehet. Megelőzőleg a horvát koalizált pártokat a magyar koalíció segítette többségre, amiért is a horvát koalíció barátságot ígért a magyar koalíciónak. A horvátok nem tartották meg ígéretüket s így nem is lehet őket komoly politikusoknak tartani, hanem éppen ellenkezőleg tekintettel ez utóbbi időben Horvátországnak Magyarországtól való elszakadását követelő utópisztikus eszmék hirdetése

és propagálása terén kifejtett buzgóságukra, inkább pánszláv agitátoroknak kell őket tartani.

A Horvátországnak Magyarországtól való elválasztására irányzott törekvése ellenkezik az 1868. évi kiegyezéssel s történelmi alappal sem bír. De még ha lett volna is valaha a horvátoknak joguk a Magyarországtól való elszakadásra, az 1868. évi XXX. tc. elfogadásával ezt a jogukat elvesztették.

Ausztria a horvátok okvetlenkedését elősegíti, holott jobban tenné, ha Magyarországot, mely az északi és déli szláv elemek összelekezőse ellen bástyát képez, erősödni hagyná.

Magyarországnak a Fiumébe Horvátországon keresztül vezető vasutak magyarságára nagy súlyt kell fektetnie, de egyébként is minden ellenségét magára szabadítaná, ha a horvátoknak e kérdésben engedne. Ezért ha a horvátok nem térnek eszükre, Magyarország nem fog késlekedni azzal, hogy őket érdemük szerint megbüntesse.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke november hó 9-én d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárnyak folyó ügyek.

Az élet előtt.

A „Debreczen“ jogosított fordítása.

Írta: Maxim Gorkij.

A szigorú arcú élet előtt két ember állott. Mindkettő elégedetlen vele.

— Mit vártok tőlem? — kérdezte az Élet.

Megszóltál fáradt hangon az egyik:

— Főlkzadtam kegyetlen ellenmondásaid ellen. Az agyam tehetetlen, hiába akarom megérteni a létezését és előtted lelkem sötét kétségekkel teli. Ontudatom azt sugja, hogy az ember az élet minden teremtménye között a legjobb és én mégis boldogtalan vagyok...

— Miért? — kérdezte guny nélkül az Élet.

— Ó, a boldogság! Hogy azt elérjem, össze kell egyeztetned az én lelmem két fő ellentmondását: az én „az akarom“-at a te „így kell“-eddel.

— Akard azt, amit értem kell tenned — szólt szigorúan az Élet.

— Nem leszek az áldozatod — kiáltott föl az ember. — Én az Élet ura akarok lenni és hátgerincemet törvényeid járma alá hajt-sam?! Miért?!

— Ugyan beszélj egyszerűbben — szólt közbe a másik, aki közelebb állott az Élethez.

De az nem figyelt pajtására és folytatta:

— Kedvem szerint akarok élni. Felebaráti kötelességből nem akarok lenni se testvér, se szolga. Az akarok lenni szabadon, ami akarok: testvér, vagy szolga. Nem akarok a társadalomban kődarab lenni, kő, melyet a társadalom oda tesz, ahová akar, amellyel jólétje börtöneit építi. Én ember vagyok. Az élet lelke és igazsága vagyok és én szabad akarok lenni!

— Várj csak, — mondotta az Élet és keserűen mosolygott. — Sokat beszélsz és már tudom előre mind, amit mondasz. Szabad akarsz lenni? Jó, legyen! Küzdj meg velem, győzz le, légy uram és akkor — én leszek a te rabszolgád. Tudod, hogy én mozdatlan vagyok. Megadom magam könnyen a győzőnek... De előbb győzni kell! Képes vagy velem megküzdeni a szabadságért? Elég-e megszomjaztál-e győzelemre? Bizol az erődben?...

Szomorúan felelte az ember:

— Arra ingerelsz, hogy saját magammal küzdjem. Okoskodásomat kihagyozted és mint egy tört mélyen döföd le kembe.

— Beszélj komolyabban és ne tréfálj, — mondotta a másik.

— Mikor a boldogságról beszélsz, — kérdezte az Élet — mondd csak, alamizsnáért könyörögsz akkor, vagy — követelsz?

Visszhangként szólt az ember:

— Könyörögök...

— Tulhangosan könyörögsz — mondotta az Élet — úgy, mint az ehhez szokott koldusok. Én szegényem, tudnodra kell adnom, hogy az Élet alamizsnát nem ad az embereknek. Ha valaki szabad, akkor nem kéri az én adományaimat, hanem elveszi saját maga. Te... vágyaid rabszolgája vagy, semmi egyéb. Csakis az szabad, kinek szíve erős és elűz magától minden vágyat, hogy odaadhassa magát teljesen egynek! Megértted?... Eredj!

Megértette és a mozdatlan Élet lábainál elterült, mint egy kutya, hogy fölszedegesse szeliden asztaláról a lehullott morzsákat és ételmaradékot.

Az Élet színtelen szemei szigorúan néztek szembe a másik emberrel.

Durva kinézésű alak volt az.

— Mit kívánsz?

— Nem kérek: követelek!

— Mit?

— Az Igazságot! Szolgáltass Igazságot! A többit elveszem mind én magam! Most csak az igazság kell! Régióta vártam. Türelmetlenül!... Munkából éltem. Pihenés és fény nélkül... Idáig vártam... De már elég!... Rég ideje élek. Hol az igazság?!

— Vegyed! — válaszolt az Élet mozdatlanul.

Az indemnitás világa.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 7.

Náray Lajos elnökolt az ülésen Jelenti, hogy Drohobeczky Gyula a pénzügyi bizottságban viselt tagsági helyéről lemondott.

Ferenczy Géza a székely erdőörvény dolgában az igazságügyi, Somogyi Aladár a napióbráló bizottság jelentését terjesztette elő.

Adamovics István bejelenteti Rakovszky István mentelmi ügyének bejelentését. A periazi kaszinóban ugyanis Rakovszky a csernovai esetről nyilatkozott. Ebből becsületsértési ügye támadt és a keszthelyi járásbíró, anélkül, hogy kikérte volna, megindította a vizsgálatot.

Az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasítják.

Következik az indemnitás tárgyalása.

Supilo Ferenc személyes megtamadtatás címén szólal fel magyarul és visszautasítja Visontai tegnap elhangzott vádjait. Főképp az ellen tiltakozik, hogy ő osztrák bérenc, holott ifjúsága óta a dalmáciai osztrák uralom ellen küzdött és most is a kvótafel-emelés, mint osztrák követelés ellen fog szavazni. Ők nem konspirálnak Ausztriával, hanem azon testvéreikkel tartanak, akik ott vannak Ausztriában, holott a helyük itt volna.

Bauer Antal magyarul kezdi beszédét azzal, hogy a magyar nyelvben felette gyenge, kénytelen tehát horvátul beszélni. Ezután egy órán át beszél horvátul az indemnitás ellen.

Grahovác Mirko: Üres padok előtt horvátul beszél. A magyar és horvát eszme nem először ütközik össze. 1834-ben kísérlet történt az ellentétek kiegyenlítésére, de sem akkor, sem azóta az ellentéteket eloszlatni nem sikerült. Felsorolja a kiegyezés sérelmeit. Kozbul pihen.

Elnök: Felhívom a képviselőt, hogy folytassa beszédét.

Förster Ottó: A nyelvét megütötte a szél. (Derűtség.)

Grahovác Mirko: A közös ügyek és a címerképes sere meit mondja el, azzal fejezve be beszédét, hogy az indemnitást nem szavazza meg.

Novoselló Mátyás horvát pap a következő szónok. Beszéde közben közjogellenes tanokat hirdet.

Elnök: Figyelmezteti, hogy közjogellenes tanokat hirdetni nem szabad s ha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Novoselló Mátyás folytatván beszédét, Wekerléről azt állította, hogy pontikája nem becsületes.

Elnök erre megvonta a szót.

Pinterovits Antal horvátul beszél.

Supilo Ferenc közbeszól.

Elnök: Supilo képviselő urat rendre-utasítom.

Pinterovits Antal folytatja beszédét az indemnitás ellen.

Városháza és vármegye.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor ülésezik a városháza kis tanácstermében, mely alkalommal a 14 én tartandó közgyűlés tárgyait készítik elő.

A hortobágyi csárda istállója. Szomorú hírek érkeznek a hortobágyi csárdástól, aki azt panaszolja, hogy a csárda istállója düllendező fében van és felni lehet, hogy leszakad s maga alá temeti a benne levő állatokat. Ezért arra kéri a tanácsot, építtessen új istállót a csárda mellé. A tanács tegnapi ülésén helyt adott a kérelemnek és mivel az építés költségeire fedezet nem volt, kimondta, hogy póthielt kér a közgyűléstől.

A krizanténium-kiállítás. A debreceni krizanténium-kiállítás rendezősége se-

gélyért folyamodott a városhoz. A tanács tegnapi ülésén 300 koronát szavazott meg a kiállítás céljaira.

Elfogyott a város fája.

Beszűntetik az eladást.

Közönségünk a fakereskedők kezében.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Alighogy megkezdtek a városházán a városi botfák eladását, néhány nap alatt az egész botfa-készletet szétkapkodta volt a közönség. Ezután már csak hasított fát árusított a város, de a hasított fának is óriási nagy volt a kelendősége, dacára, hogy az idén 32 koronájával adta a város ölenként a hasított fát. Naponta 3—400 öl fát váltott ki a közönség s az elmúlt október hó folyamán 8000 öl fa fogyott el a város raktárából. Ennek a nagyarányú vásárlásnak pedig az lett a következménye, hogy a városi tanács tegnapi ülésén kimondta, hogy a mai naptól kezdve beszűnteti a városi fa elárusítását.

A város fakészletét ugyanis kimerítette a rendkívüli fogyasztás, aminek jellemzésére szolgálnak azoknak az adatok, amelyeket Török Gábor városi főerdész tegnap a tanács elé terjesztett. Eszerint az eddigi összes vágás, mely a Bánkon történt, mintegy 14,000 öl volt, a melyből vagy 10,000 ölet már eddig beszállítottak, úgy hogy még vagy 4000 öl fa van kint, de ezt nem bocsáthatják eladásra, mivel a fakompetencia a városháza, vármegyeháza és iskolák céljaira szükséges.

A város közönségére nézve bizony nagyon szomorú ez az állapot. Még benn sem vagyunk a télben és a városi fa, amely magas ára mellett is olcsóbb mint a fakereskedők 36 koronás fája, elfogyott. Elképzelhető, milyen csapás ez a szegény lakosságra nézve, amely rendszerint csak az utolsó órákban szokta beszerezni faszükségletét a téli fagy kényszerítő hatása alatt s most ki van szolgáltatva a fakereskedőknek, akik kartellüknel fogva olyan árakat fognak szabni, amilyen csak jól esik nekik.

A fakereskedők ugyanis most teljességgel konkurencia nélkül maradtak annak folytán, hogy a városi fa elárusítása megszűnt. Hisz eddig is, míg a városi faeladás tartott, a város árai alig tudták annyira-amennyire egyensúlyban tartani a fakereskedők árait, mert így is, míg a város 32 koronájával adta a fát, a kereskedők négy koronával árusították drágábban. És mi lesz most, mikor ez az egyetlen konkurencs, a város is elveszti áralakító befolyását a helybeli tűzifa piacra.

Ugy halljuk, hogy a fakereskedők annak a hírére, hogy kifogyóban van a város fája, emelni fogják a fa árát 40 koronára.

Még benne sem vagyunk a tél-

ben s már is valósággal kétségbe-ejtők az állapotok. Ki tudja mi lesz majd a tél kellős közepén.

A debreceni iparkamara

közgyűlése.

Mi a drágaság oka?

A váltóóvás reformja.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Az újjáalakulás óta első közgyűlést tegnap tartotta a kerületi keresk- és iparkamara, Szabó Kálmán elnökletével. Előadók Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Rezső és dr. Rácz Lajos s. titkárok és dr. Szávay Zoltán fogalmazó voltak.

A közgyűlést megelőzte az elnökválasztás megerősítését közhírré tétel, külön gyűlésben, melyen egyuttal a kamara ünnepélyes átvétele is megtörtént.

A közgyűlés az elnök előterjesztéseivel kezdődött, melyek közül kiemelkedőbb pontok a magyar kamarák országos értekezletéről, a kormány kisipari programjáról, az adórendszer reformjáról, a szövetkezeti törvénytervezetről tett jelentések; ugyanitt a kamara évrégedes háztartási és illetékkezelési felülvizsgálatáról, mely mindent rendben talált, jelentést tett a számvizsgáló bizottság.

A titkár időközi ügyforgalmi jelentése után, a kamara előterjesztéseire nyert miniszteri válaszok, majd az államsegélyes ügyek tárgyalattak.

Az 1908. évi költségvetés tervezetét elfogadta a közgyűlés, megválasztotta pénztárnokká Fürst Ödön-t, megalakította az állandó bizottságokat, a levelező tagok választása a jövő gyűlésre maradt. Megválasztotta a közgyűlés a törvényhatósági ipartanácsokba a kamara képviselőit.

A további tárgysorozatpontok közt ki-válóan érdekes volt például az élelmiszer-drágaság ügye. A kormány ez ügyben folytatott akciója révén a kamara a kérdést behatóan megtárgyalta.

Titkár ismertette legutóbbi, különben a legközelebbi közgyűlés elé nagyobb előadói tanulmányként fog benterjeszteni.

Behatóbb vitát keltett és részletesen megtárgyalatott a váltóóvás reformjának kérdése, a közgyűlés kevés módosítással elfogadta az ez ügyben tartott szakértekezlet véleményét, nem találja az adott körülmények között a postaóvás intézményét nálunk bevezethetőnek, némi módosítással ellenében megvalósítandóknak véli az igazságügyi m. kir. miniszternek az óvás egyszerűsítését célzó javaslatait.

A kamara kerületben újabban ismét számos ipari szaktanfolyamot rendez, a Technológiai Iparmúzeum közreműködésével, államköltségen. Ezzel kapcsolatban tudomásul vette a közgyűlés az ösztöndíj ügyekben tett jelentéseket is.

A kamara számos kiállítás érdekében működött közre: ezek a pécsi országos, a budapesti balesetügyi, a szolnaki, nagy-károlyi, nagybányai helyi iparkiállítás, a tervezett londoni magyar kiállítás, a kamara maga is rendezett egy szabadalmi kiállítást, az országban első, mely igen szépen sikerült. A közgyűlés a tett intézkedéseket helyesléssel vette tudomásul.

Nagy vihart keltettek a vasuti-ügyek. A kamara ismételen és energikusan lépett föl az újra rendkívüli károkat okozó vagonhiány ügyében és általában a vasuti panaszok tárgyában az érdekelttség védelmére.

Helyesléssel vette tudomásul a közgyűlés a kamara működését a munkaviselyek békés kiegyenlítése érdekében. A kamara öntudattal láthatja, hogy azon álláspontot, melyet egy év előtt ez ügyben elfoglalt, úgy a kormány, mint általában az illetékes ténnyezők és érdekeltek túlnyomó része azóta megáéavá tette.

A közgyűlés még számos ipari és kereskedelmi jogi és szakkérdésben adott a megkereső hatóságoknak, testületeknek és magánérdekelteknek véleményt, elintéztett több

vásár-vám és helypénzügyet. A nagyszámu segélykérelmek elintézését a jövő gyűlés elé utalta, mert ekkorra az összes évi kérelmek együtt lesznek és a segélyezés rendszere véglegesen megállapítható lesz.

Megválasztotta a kamara tegnapi gyűlésén az állandó bizottságok tagjait is. Így a közös bizottságba megválasztották az elnökség tagjain és pénztárnokon kívül, a kereskedelmi szakosztályból: Falk Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály és Lusztig Károly;

az ipari szakosztályból: Dávidházy Kálmán, Piros Béla, Serli Ede és Tóth Kálmán; a számvévi bizottság tagjai lettek: ifj. Schwarez Vilmos, Debreczeni Lajos és Györfly Aladar;

a fegyelmi bizottság tagjai: az elnökök, továbbá Falk Lajos és Harsanyi István; a nyugdíjbizottság tagjai: az elnökök s a tisztviselők sorából Szávay titkár és dr. Rédei segédtitkár.

Terjed a tifusz.

Három halálozás.

A külsőségek veszedelme.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapi számunkban már beszámoltunk arról, hogy a nemrég a város belső területén pusztított tifuszjárvány most a külsőségeken, a kertéségeken és a tanyák egyszerű lakói között lépett fel.

A veszedelem sokkal nagyobb mint azt az első híradások jelentették. A járvány feltartóztatlanul terjedt tovább és most már annál inkább nem lehet szó csupán megbetegedésekről mert már eddig is három halottja van a hasihagymanak. Három haltak meg ugyanis az elmúlt hét alatt tifuszban Debrecen külsőségein, de a veszedelmes fertőző betegség áldozatainak száma sokkalta nagyobb, mert nagyon sok a betegek száma is.

Különösen fertőzött rész a kertéségek között a Tócsás kert. Itt különösen a gyermekek között dühöng a járvány még pedig nem csekély mértékben. Tegnapi is innen halálos esetet jelentettek be a hatóságoknak.

Egy 12 éves leány gyermek, Tóth Zsuzsanna halt meg hasihagymanban.

A főorvosi hivatalban tegnap ismét jelentettek be újabb betegedéseket, melyekkel együtt a tifusz betegek száma felülhaladja a harmincat.

Hanem a hatóság nehezen mozog az óvintézkedések megtételére. Pedig a veszély ugyancsak emines. Minden perc késlekedés újabb veszedelmet jelent.

A függetlenségi párt és a házszabályrevízió.

Értekezlet a Házban.

— Saját tudósítónktól. —

— november 8.

Ugy látszik, hogy Visontai Soma tegnapi beszéde, melyben Rakovszky Istvántól kért sürgős és szigorú eljárást a horvát obstrukció ellen, csakugyan a kormány terveihez az előhírnöke. Ma délelőtt már folytatódott a dolog.

Déli fél tizenkét órákor egyszerre megüresedett az ülésterem. A függetlenségi

padokon egyetlen ember sem maradt, a többi pártok tagjai is — négy-öt ember kivételével — átvonultak a jegyzői szobába, ahová azzal hívták őket, hogy Barabás Béla kíván velük valamit megbeszélni. A kormány tagjai közül Wekerle Sándor és gróf Apponyi Albert voltak a konferencián.

Barabás Béla volt az első szónok. Elmondta, milyen nemzeti csapás a horvát obstrukció és azért hívta össze képviselőtársait, hogy megbeszélje velük, mit lehet ez ellen csinálni. Valamit okvetlenül tenni kell kéri a kormány tagjait, tegyenek is.

Rakovszky István mindenképpen helyesli azt, amit Barabás mondott. De tudja azt is, hogy módot találni itt igen nehéz.

Farkasházy Zsigmond: Óva int a törvénytelenségtől.

Polónyi Géza hasonló értelemben beszélt. Wekerle Sándor: A kormány régóta foglalkozik ezzel a kérdéssel, már szeptemberben hosszabb tanácskozásokról volt ez a tárgya. Az a kormányának is az álláspontja, hogy okvetlenül meg kell történni a horvát obstrukciót. Már a remediumot is megtalálta s ez olyan természetű, hogy semmiféle hazafias párttal szemben sem most, sem a jövőben nem élhetni vele, csak éppen a horvátokkal szemben. A kormány a tervvel délután minisztertanácsban foglalkozik.

Az értekezlet, mely szerb egyházi ügyekkel is foglalkozott, azzal az impresszióval oszlott szét, hogy a mai tanácskozás tisztán formáság volt és a kormány már a legkisebb részletekig tisztában van azzal, mit csinálni akar. A kérdéssel délután a Ház elnökei is foglalkoznak Justh Gyula lakásán tartandó konferenciájukon.

Ranunkel Ede bünei.

Váltókkal manipulált.

Még nem hozták Debrecenbe.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy Ranunkel Ede, volt debreceni nagy kereskedőt Budapesten a debreceni törvényszék köröző levele alapján letartóztatták.

Ranunkel most a budapesti rendőrségi fogház lakója. Rendőradministratív akadályok miatt nem hozták még eddig a letartóztatott kereskedőt a debreceni ügyészséghez, de az átszállítás csupán napok kérdése.

Ranunkel Ede ellen egész bűnhalmazat szól. Bukása előtt számtalan váltó-manipulációt követett el, hogy valahogy kievickéljen a fenyegető anyagi romlásból. A bűn útjára tévedt szerencsétlen ember még arra is vetemedett, hogy koldusszegény kis embereket csaljon meg. Kisebb szabók ugyanis vásároltak nála szövet anyagokat váltó ellenében. Ezeket a váltókat aztán apródonként törleszgették Ranunkelnél, ki a váltókat a bankoknál leszámítottatta, de aztán a szabómesterek fizetményeit egyszerűen elsikkasztotta, az általa elhelyezett váltókat nem tölesztette.

Legalább 15—20 ilyen váltócsalást követett el Ranunkel, aki ellen annak idején tömeges feljelentést tettek a debreceni ügyészségen. A rendőrség folytatta le a vizsgálatot és a feljelentések vádjait minden irányban beigazolta. Most került volna sor e csalások tárgyalására, de miután Ranunkelt sehol senk találták, kiadták ellene a körözőlevelet.

Kulturpalota az egyház telkén.

Az ev. ref. egyháztanács ülése.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes gyűlést tartott tegnap a debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma. A gyűlésen nagyfontosságú ügyek kerültek tárgyalásra s éppen ezért a gyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a presbyterek körében, kik nagy számmal jelentek meg. Különös fontosságot kölcsönöz a gyűlésnek, hogy a presbyterium elhatározta, hogy az egyház Egyház-téri telkeit átengedi a kulturpalota céljaira.

Részletes tudósításunk a következők: Délután három órákor nyitotta meg a gyűlést Vecsey Imre világi elnök. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a presbyterium részvétét nyilvánította a nemrég elhunyt Sz. Szabó József halála fölött. Majd tudomásul vették az egyházkerület meghívóját a november 20-án tartandó őszi közgyűlésre vonatkozólag.

Somogyi Pál főjegyző előterjesztette, hogy az egyház elnöksége résztvevett a „Magyar fűvészkönyv” megjelenésének 100. évfordulója alkalmával rendezett ünnepségben és egy szép babérokoszorút helyezett a Diónszegi—Fazekas emlékműre. Tudomásul vették. A koszorú költségeit megszavazták.

A kulturpalota.

Ezután jelentette az előadó, hogy a város átirt az egyházhoz, hogy a Debrecenben emelendő kulturpalota céljaira engedje át az Egyház-téren levő telkeit, miután a palota emelésére ez volna a legalkalmasabb hely. Szembe nézne az emelendő új református főgimnáziummal, így a város ezen része is sokat nyerne szépség tekintetében e két monumentális épülettel.

A kérdés fölött élénk vita fejlődött ki, végre is a presbyterium elvileg kimondotta, hogy a kérdéses telkeket átengedi, annál is inkább, mert ezáltal a kulturpalota ügye nagy lépéssel haladna a megvalósulás felé és a kormány által kilátásba helyezett állami segély is biztosítva lenne, ha már helye van a kulturpalotának.

Az átengedés részleteinek kidolgozására egy bizottságot küldtek ki, melyek Márton Imrét, Vecsey Imrét, Juhász Ignácot és Pénzes Sándort választották be.

Kiseb ügyek.

Ezután kimondották, hogy az állandó templomi szolgálattól mellőzik a 7 és 8. osztálybeli gimnáziumi tanulókat. Helyettük a Nagy és Kistemplomban két-két tanítóképződeszt alkalmaznak évi 300—300 korona fizetéssel.

Majd tárgyalás alá vették az egyházi tisztviselők azon kérelmét, hogy ezután a hivatalos órák csupán délelőtt 8—1 óráig tartanak. Hosszas vita után kimondották, hogy ezen kérelmet nem teljesítik.

Ezután segély kérvényeket tárgyaltak. Az atletikai klub 300 korona segélyt kért, de csak 150 koronát kapott.

Nagyon sok kisebb segélyt szavaztak meg, mire a gyűlés hat órákot véget ért.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton „B” bérletben: Orfeusz, operette.
Vasárnap délután bérletszűnetben: Falu rossza, népszimű.
Vasárnap este kis bérletben: Boszorkányvár, operette.

* **Bőregér helyett János vitéz.** Zilahyné négy nap óta tartó betegsége olyan fordulatot vett, hogy szigorú orvosi rendeltetle még napokig az ágyat kell őriznie. Tegnapi este már a Helyre asszonyt is nagybeteg, nagy akaraterővel játszotta, de ma már semmi esetre sem engedte meg kezelő orvosa a játszást. Az igazgatóságot ez a sajnálatos eset a műsorváltozás kényszer helyzetébe hozta. A mára kitűzött Bőregér előadása elmarad, helyette János vitéz daljáték

kerül színre. Az előadás nagy érdekességét képezi az, hogy János vitézt Horváth Kálmán játssza. Horváth ebben a szerepben lépett fel először a debreceni színpadon s János vitéze valóságos esemény számba ment. Ma a bérlelközönség is gyönyörködhetik a debrecenben szokatlan férfi János vitéztben.

Orfeusz a pokolban. Offenbach soha el nem évtől operettje, Orfeusz a pokolban kerül színre szombat este. Az előadásra nagy ambícióval készül az operette személyzet. Polgár Sándor vezetésével részt vesz az előadásban az egész operette ensemble, az énekesnők közül Lónyay Piroska, Fehér Olga és Zsigmondy Anna.

A csütörtöki felolvasó est.

Második estély.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap ismét hangulatos és tanulságos estét rendezett hallgatóságának a csütörtöki estét rendező felolvasó társaság. Változatos és különösen a női publikumot szemelől tartó programjával nemcsak felkeltette a várakozást, hanem azt teljes mértékben kielégíteni is törekedett. Zene, szavaltat és énekszámok egymást váltották föl, mintha mindenik arra lett volna hivatva, hogy a következőnek lelket-szívet emelő hatását az elragadtatásig fokozhassa. Rendkívül kedves volt Alber Lujza urleány fellépése, aki Gáll Ferenc Magyar rapsodiá-ját játszotta el zongorán azzal a művészi biztossággal, amely csak a kiválószottak tulajdona és olyan interpretáló erővel, mely a laikusok előtt is érthetővé bírja tenni a remek műdarabnak csak beavattak előtt világos szépségeit és finom árnyalatait.

Az emelvényről távozó kisasszonyt hálas és lelkes taps kísérte.

Majd Szakács Andor, szintársulatunk nagy szavalművésze kötelezte le a közönséget azzal, hogy ragyogó művészetét a jótékony cél érdekében egy szerény szavaltatkeretben is bemutatni kész volt. Szász Gerőnek egy az asszonyokra hízogó, magasztáló hangú költeményét, „Asszonyok” címmel szavaltta rendkívül bensőséget és rajongását tükröztető, magával ragadó hangon. A gyönyörű szavaltatot szünni alig akaró taps honorálta.

Ezután saját zongorakísérete mellett Rác Ernő hirlapíró adott elő néhány magyar dalt.

A régi, jóízű magyar dalok a pompás baritonhang erővel, teljes rezgésében újszerűeknek tünnek föl. Az ember valami jóleső megnyugvást érzett, míg hallgathatta. Nem is esoda, hogy amikor elhagyta, szinte tüntően követelő taps szolgáltatta háromizben is a zongorához a fiatal művész énekest, akitől — mint örömmel értesülünk — lesz még alkalmunk saját szerzeményű dalokat is hallani.

Negyedik számul Varju János, a tudományos képzettségű kegyesrendi tanár felolvasása következett a nőkről és tudományosságról. A nagy figyelemmel hallgatott felolvasás a nők tudományos nevelésének modern kérdését fejtegette. Tanulmányja eredményeül kimondotta, hogy bár a nők általában épen olyan alkalmasak lehetnek tudományos képzésre, mint a férfiak, de fiziológiai, örökérvényű erkölcsbölcsészeti és társadalompolitikai okoknál fogva sokkal helyesebb, ha a nő természetes rendeltetésének az anyaság hivatásának megfelelően neveltetik s inkább a családban marad, hol fizikuma sokkal kevesebb rombolásnak van kitéve, mint a nagy tanultsággal járó életpályákon, melyekre csak akkor lephet, ha az a legkevesebb veszedelemmel jár vagy épen kikerülhetetlen.

A nagy tetszéssel fogadott felolvasás elhangzása után ismét művészi élvezetben volt része a közönségnek. Piribauer Ferenc ismert művészegadusunk játszotta el mesteri kézzel és teljes átértéssel Goldmark Air-jét Dénes Arthur harmónium-kísérete mellett. A hatás szünni nem akaró tapsviharban

tört ki és egy ráadással kellett megváltani kedves művésznünknek a tüntető elismerést.

Végül Zivuska Andor olvasta fel néhány apró és egy nagyobb költeményét, ez utóbbinak a címe a „Király és a költő”, melynek alapeszméje, hogy a költőnek minden fejedelmi elismerésnél és gazdagságnál nagyobb jutalma egy megnyert női szív. Költeménye tartalmának mélysége nem tévesztette el hatását, a hölgyek riadó tapssal jutalmazták kellemes modorban előadott szerzeményeit.

A Magyar testvérek zenekara Angolországban.

Meghívás egy világhírű tengeri fürdőre.

— november 8

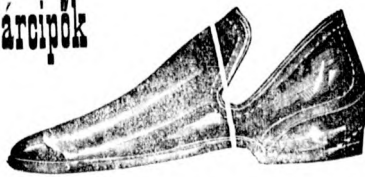
(Saját tudósítónktól.) A Magyar testvérek zenekara egyike az ország leghíresebb nép-, illetve cigányzenekarának. Magyar Kálmán és Imre művésze, nagy zenei képessége szinte közmondásos, zenekaruk is a legkiválóbb tagokból áll s e tekintetben az ország bármelyik cigányzenekarával fel veszi a versenyt győzedelmesen.

A zenekar játéka feltűnt a múlt télen Kubelik Ján világhírű hegedűművésznünk impresszáriójának Junkermann Károlynak, aki most levelet írt dr. Szenes Zsigmond ismert debreceni orvosnak, hogy folytasson tárgyalásokat Magyar Kálmánnal és Imrével olyan irányban, vajjon hajlandók lennének-e a következő két nyári szezonra elszerződni Angliá egyik legkiválóbb fürdőjére.

Junkermann megírja a feltételeket is. E szerint az uti költséget a fürdőigazgatóság fedezné s ezen kívül a zenekar 18 tagjának hetenként 2200—2500 koronát fizetne.

Mint értesülünk Magyariek a szerződést hajlandók megkötni s a jövő nyáron már a debreceni közönség sajnosan fogja nélkülözni a kiváló népzenekar játékát.

Sarcipők

amerikai és orosz gyártmány MANDEL LIPÓT Michelstädter utódánál

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412

Öngyilkosság a zárdában.

Megmérgezte magát.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap tragikus eset színhelye volt a Szent-Anna-utcai Svetits zárdá. A komor falak között közönséges mindennapi

esemény zajlott le, mely a mindennapi életben ugyan gyakori, de a zárda-falak között szinte döbbenetes. Meghasonlott magával egy szegény leány abban a környezetben, mely a lemondást, a türeést hirdeti és gyakorolja.

A méreg gyilkolt ott, a hol a vallás fölséges tanai bizonyos földöntúli nyugalommal vonnak be mindeneket.

Az öngyilkosság tegnap késő délután történt. Egy konyhai alkalmazott nő, Latzai Zsuzsa mérgezte meg magát. A fiatal leány nemrég volt alkalmazva a zárdában. Ugyanazólán még csak nem is ismerték. Hogy mi készítette végzetes tettének elkövetésére, nem is sejtik. Öngyilkosságát tegnap délután hat óra tájban hajtott végre. Oly nagy mennyiségű mérget vett be, hogy nyomban meghalt. Az öngyilkosságát későn vették észre, későn arra, hogy megmenthessék. Az előhívott orvos is már csak a beállott halált konstatalhatta. A holttestet késő este Vetéssy temetkezési intézete beszállította a közkörházba, hol holnap valószínűleg fel fogják boncolni.

— **A közigazgatási tanfolyam igazgatója.** A hivatalos lap mai szám. közli, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a debreceni közigazgatási tanfolyam igazgatójává Czeglédy Mihály dr. vármegyei tiszti ügyészt, helyettesévé pedig Oláh Károly kultúrtaácsnokot nevezte ki.

— **A vízvezeték ügye.** Megirtuk volt, hogy a városi vízvezeték bizottság felhívta a Törzs és Ormai céget, tudassa a várossal, hogy hajlandó-e egy harmadik furótornyot beállítani és biztosítani a várost arról, miképpen a tiz kutat április elsejére elkészíti. A cég képviselője tegnap adta meg a választ. Eszerint a cég a kívánt új furótornyot nem képes beszerezni és beállítani, mivel mire az megérkeznék, nem érnének már vele semmit. De arról biztosítják a vállalkozók a várost, hogy április 3-ra mind a tiz kut elkészül a két furótorny segítségével is, mivel egy toronnyal egy kutat 4 hét alatt elkészítenek s két torony segítségével a hátralevő 7 kutat 14 hét alatt elkészítik. A városi tanács tegnap ülésén tudomásul vette a vállalkozók választát.

— **A kamara képviselői.** A tegnapi közgyűlés megválasztotta a kamara képviselőre az Országos Ipartanácsba Szávay Gyula titkárt, az Orsz. Közlekedési tanácsba May Andor István gözmalmi igazgatót a szatmári állami faipariskola felügyelő bizottságába Markos Györgyöt és Várady Edét. Megválasztotta végül a katali versenytárgyalásokon a kamara képviselőre: Debreceni Lajos, Fürst Ödönt, (Debrecen) Schwarz Albertet, Rosenfeld Miksát (Szatmár), Weiss Bernádot, Friedmann Jakabot (Munkács) és Dick Boldizsárt (Kassa).

— **Munkástagok a debreceni kamarában.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara ez ideig is számos jelét adta a szociális kérdések terén tisztult és magasabb felfogásának. Most ismét kiváló példát mutat. Tegnap közgyűlésén elhatározta, hogy a levelező tagok közé, hová a közgazdasági élet jelességeit szokta beválasztani, egy ipari munkást és egy kereskedelmi alkalmazottat is beválaszt; ezáltal megnyitja tanácskozó természetű munkásérdekek közvetlen képviselőjének és érvényesülésének. Kiváncos, hogy a példát a többi kamarák is kövessék.

— A „Petőfi-dalkör”, mint azt már több ízben jeleztük, a jövő 1908 március 15-én ünnepli fennállásának és nyilvános működésének tiz éves betöltését. Ez alkalomra a dalkör elnöksége és választmánya az Arany Bika disztermében fényes dalcsütélyt rendez s ugyanekkor avatja fel a

Petőfi-serleget is, melynek alapját a dalkör egyik legnagyobb pártolója: Bulyovszky Lillának a kiváló színművésznőnek az adománya vetette meg s melynek beszerzését, míhelt a kellő összeg rendelkezésére áll, az elnökség azonnal eszközölni fogja. — A dalkör működő tagjai hetenként két ízben — kedden és pénteken — gyűlnek próbára az egyleti helyiségben s ma este fél 9 órakor is teljes számmal kéretnek megjelenni, mert a december hóban tartandó házas jellegű dal-estély felől értekezés végett az elnökök is megjelennek. A Szent László-dalgyűjtés szombat esti mulatságán pedig testületileg vesz részt a Petőfi-dalkör. — Köszönetnyilvánítás. A Petőfi szerleg alap javára Veress Teréz és Mária urnők 20 koronát, Tóth Béla gyógyszerész ur (Tisza-palota) pedig egy koszorú-alap maradványát 35 korona 98 fillért voltak szívesek adományozni. Fogadják ezért hálás köszönetemet. Márton Gyula, a Petőfi-dalkör pénztárnoka.

— **A jótékony nőegylet** folyó hó 9-én szombaton d. u. 3 órakor a nőipariskola helyiségében választmányi ülést tart. Tárgyak a téli mulatságok és a népkönyha ügyének megbeszélése. A gyűlésre a választmány tagjait tisztelettel meghívja Veressné Szathmáry Teréz elnök.

— **Adósok figyelmébe.** Az 1907-ik évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóajstroma és azok III. osztályu keresi adó kivételi ajstroma elkészülvén, a törvény értelmében folyó évi november hó 8-ik napjától november hó 18-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közzszemléré lesznek kitéve. Mirel a t. adófizető közönség oly felhívással értesítették, hogy ezen ajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivétel ellen alapos kifogásuk volna, felszólalásait a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt anynyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vétetni nem fognak.

— **A csendőrség számára sincs fa.** A helybeli csendőrkerület parancsnoksága átiratban kérte a városi tanácsot, hogy 120 öl fát adjon el a csendőrségnek. A tanács arra való tekintettel, hogy a csendőrség még október elején kérte a fát, nem akarta egészen elutasítani a kérelmet, dacára, hogy a közönség számára már beszűntették a fa-elárusítást és elhatározta, hogy 60 öl fát elad a csendőrségnek 32 koronás áron.

— **Fráter Lóránd** nótáskönyve, mely összes dalait zsebalakban tartalmazza, megérkeztek és kaphatók Aczél Henrik modern antiquariumában Piac-utca, a ref. kistemplommal szemben. — Ára 2 korona.

— **Lopás.** Dudinszky Kornél Tizenháromváros-utca 29. szám alatti lakására az elmúlt este ismeretlen tettes behatolt és 10 korona értékű evőeszközt ellopott. A rendőrség nyomozza a tettest. Fischer Jakabné József u ca 61. szám alatti lakosnő feljelentést tett, hogy cselédje fehérneműt lopott tőle. Az eljárást megindította a rendőrség.

— **Borok, pezsgők, ásványvizek** Mayer Jenő fűszer és csemegeüzletében a kistemplom mellett.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Fodor Balázs ev. ref. 1 éves, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 12 éves, Virág János ev. ref. 7 éves.

Kiknek emelik fel a fizetését!? Azoknak, kik előbb meggyőződnek arról, hogy Mentze Henrik újdonságok áruházában a legszebb és legolcsóbb pénz-, szivar- és cigarettatárcák kaphatók.

A képviselőházi igazságügyi bizottság ülése.

Dr. Bakonyi a halálbüntetés ellen.

Felszólalt a becsület védelméért.

Távirati tudósítás.

— november 7.

Mint fővárosi tudósítónk telefonon jelenti, a képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen az új büntető novella tervezetét tárgyalta a bizottság. Az ülésnek különösebb érdekességet kölcsönözött Bakonyi Samu dr. II. kerületi képviselőnek, a kiváló kriminálistának felszólalása, aki több nagy büntetőjogi reformot hozott javaslatba a tárgyalás során.

Az igazságügyi bizottság ülésén Holló Lajos elnököt. Jelen voltak az ülésen Günther Antal igazságügyminiszter, Meskó László, államtitkár, Bakonyi Samu dr., Nagy Emil, Csizmazia Endre stb.-ek.

Csizmazia Endre előadó előterjesztette a büntető novellát, amelyet elfogadásra ajánlott.

A javaslatához először Meskó államtitkár szólott hozzá, utána Bakonyi Samu dr. mondott hosszabb beszédet.

Bakonyi örömmel üdvözli a javaslatot, mert látja, hogy a büntető novellára égető szükség van. Elismeri, hogy nagy gondnal és szakértelemmel készítették el a novellatervezetet, de néhány megjegyzést fűz a javaslatához. Szeretné, ha a novella magában foglalná a halálbüntetés eltörlését, amit már számos modern külföldi büntetőjog magáévá tett.

Nagy sajnálattal tapasztalja azt is, hogy a novella a becsület védelmében még mindig nem ment el addig a határig, ameddig el kellett volna mennie és a becsületsértés és rágalmozás büntetőjogi konzekvenciáját nem súlyosította. Kívánatosnak tartotta volna, ha a becsületsértéssel és a rágalmozással erősebben foglalkozott volna a javaslat. Ugyiszintén szigorítani szeretné a nemzeti állam ellen való bűncselekmény büntetését is.

Nagy barátja a feltételes elítélés ideájának. Büszkén utal arra, hogy Debrecenben már a 12-ik században alkalmazták a feltételes elítélést, amely ma oly nagy büntetőjogi reform.

A fiatal kor határának megállapítására vonatkozólag az a nézete, hogy 18 évről 20 évre kellene felemelni.

Bakonyi nagyérdekű beszédét nagy tetszéssel fogadta a bizottság.

Utána még Nagy Emil beszélt, mely után a bizottság a büntető novellát egyhangulag elfogadta.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

— **Csaló gépkereskedők.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A fővárosi rendőrség az éjjel letartóztatta László Sándort és Sugár Tibort, akiknek közös cégen villanyberendezési üzletük volt a Váci-körut 74. számú házban. A cégtársak reklámjaikon, melyekkel nagy bőséggel árasztották el a vidéket, gépkereskedőknek adták ki magukat. Az ellenük megnyitott esőd temérdek visszaélésről rántotta le a leplet. Egy csomó feljelentés tétett ellenük család és sikkasztás miatt. A följelentők közt van Sipos Gyula és neje nyirbalkányi malomtulajdonosok, Steindl Károly és Gyula német-genesi és Borzi Gyula kisélesdi lakosok, ugyancsak malomtulajdo-

nosok. A cégtársak a megkötött üzletre felezeti váltót kértek és kaptak. Árut nem szállítottak, de a váltókat értékesítették s most esőnyitás után a váltókat az érdekelt bankok peresítették s kivált Steindlnak csaknem minden ingó buzáját lefoglalták. Sipost a cég 6000 koronával, Steindlt 9000 koronával károsította. Borzi kára 1000 korona. A két cégtárs kihallgatása nem sokáig tartott. Bűnösségük kétségtelen bizonyítékai a rendőrség kezében van s most csak újabb följelentésre várnak, mert kiderült az is, hogy a cég ezt a váltó-ipart nagyban üzte és csak most kerül a sor a károsultak tömeges jelentkezésére.

— **Sikkasztó szigorló jogász.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az Országos Kereskedelmi Egyesülés és Közgazdasági Egylet följelentést tett Geiringer Márton 30 éves irodatiszt, jogszigorló ellen, hogy 5120 korona elsikkasztásával az egyesületet megkárosította. Geiringer Márton a sikkasztást úgy követte el, hogy nyugtákat állított ki és ezeket az egyesület adósainál behajtotta, a pénzt pedig saját céljaira fordította. Geiringer azt állítja, hogy a pénzzel szegény szüleit segítette.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viseltetnek a SCOTT-féle Emulsió iránt, mert ejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Legjobb erősítő szer.

Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitűnő szeret kellene használniok, amikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

József főherceget megint baleset érte.

— **Megtámadták a szarvasok.**

Mindössze néhány hete, hogy József főherceg majdnem áldozatul esett Máramarosban egy óriási medvének. Csak nagy lélekjelenléte mentette meg a veszedelemtől.

Most újabb kalandja akadt a fonséges urnak.

Október 31-én kistapolcsányi uradalmának egyik vadászkerületén egy hatalmas vadkant ejtett el.

Már egészen sötét volt, amikor hazafelé kocsizott. — Utközben egy nagy csapat szarvassal találkozott, amely közvetlenül a kocsit előtt és mögött rohant el.

Egy szarvasbika-átugratta a kocsit, egy másik pedig az acetilen lámpástól elvakítva, nekirohant a kocsinak, amelynek elejét összetörte.

A szarvas az összeütközéstől elszedülve, elbukott s a kocsit kerekerei keresztül gázoltak rajtak.

A királyi herceg kocsiját elragadták a támadástól megbokrosodott lovak. A kocsis nagy nehezen megfékezte a lovakat s a királyi herceg teljes épségben jutott el kistapolcsányi kastélyába.

Ne adjon semmiféle tanácsokat.

Egy katarus nem betegség és hová lennék, ha alkalmazottaim egy katarus miatt otthon maradnának. Vegyen kérem egy doboz Sodeni Ásványpasztillát és majd meglátja, hogy hurutjától hamar megszabadul, anélkül, hogy munkáját félbeszakítsa. Fái-féle valódi Sodenit vegyen, 1 dobozzal K 125, kapható minden gyógytár, drogeria és ásványvíz üzletben. De óvakodjék az utánzatoktól és valódi Sodenit kérjen.

Főraktár Debreczenben **Jósa és Jóna** drogeria.

Apa a fiu ellen.

Letartóztatott ifju.

— november 8.

(Fővárosi tudósítónktól.) Seyderhelm Ernő gazdag kertész és virágkereskedő, budapesti lakos a Ferenc József-rend lovagja feljelentést tett fia, Seyderhelm Emil 42 éves kertész ellen fenyegetés, zsarolás, lopás és idegen vagyon rongálása miatt.

Seyderhelm Emil nős, feleségétől elváltan élő ember, már hosszabb idő óta rossz viszonyban van atyjával. A könnyelmű és züllött ember igen sok pénzébe került Seyderhelm Ernőnek, aki végül is megunt a sok fizetést és fiát kitagadta.

Azóta Seyderhelm Emil állandó fenyegető leveleket ír atyjának, azzal fenyegeti, hogy teljesen tönkre fogja tenni, mindenét elpusztítja.

A budapesti rendőrségen levő egyik levelében a legalávalóbb piszkoló szavakkal illeti atyját és többek között ezeket írja:

„Ha te tönkretettél engemet, most már én sem nyugszom addig, amíg teljesen tönkre nem teszel tégedet. Nem bánom, ha be is esznek érte, ha kikerülök, újra munkához látok és nem nyugszom addig, amíg arra a sorra nem jutok, amelyre én jutottam“.

Fenyegetését be is váltotta, Seyderhelm Ernőnek a Csengery-utca 65. szám alatt van üzlete és Hajós-ut 20. szám alatt virágkereskedése. Ide Seyderhelm Emil több ízben betört, virágokat lopott, de be nem érte ezzel, hanem ami a kezébe akadt, azt elpusztította és ilyen módon jelentékenyen megkárosította atyját.

Az öreg Seyderhelm kerülve a nyilvános botrányt, egyideig türte fia garázdalkodását, de mert az gaztetteivel felágyalni egyáltalán nem akart, tegnap bejött a főkapitányságra és megítette fiát ellen a följelentést. Seyderhelm Emilt a detektívek még az éjjel kinyomozták, behozták a főkapitányságra, ahol az ügyeletes Naszády Béla rendőrkapitány kihallgatás után letartóztatta.

Seyderhelm Emil azt vallja, hogy tényleg elviitt atyja kerészetéből több esetben virágokat, de kényszerűs gból tette, mert az éhenhalásához közel járt és atyja egyetlen fillérel sem akarta segíteni.

Az is igaz, hogy betört az üvegházba több ízben, de csak azért, hogy ott megháljon, mert hajléktalan volt és atyja még a lakást is megtagadta tőle.

Az természetes, hogy mikor egy dusszagdag ember a fiut éhenpusztulni engedi, az ezt nem türheti szó nélkül és ő elkeseredésében több ízben megfenyegette az öreget.

A Seyderhelmék családi tragédiájának most egyelőre a letartóztatás véget vetett. Seyderhelm Emilt még ma átadják az ügyészségnek.

Távirat és telefon.

A király üdülése.

Bécs, november 7. A király már egészen visszanyerte egészségét és orvosai tanácsára január végén a Lussin-Piccoló mellett fekvő Cigáléba megy üdülni.

Az angol vasúti sztrájk.

London, november 7. — Kloyd George kereskedelmi miniszter ma délután táncskozott vasúti al-

kalmazottak képviselőivel, akik most már hozzájárulnak ahhoz, hogy a nekik tett javaslatokat tárgyalják. George kijelentette, hogy reméli, hogy megegyezés jön létre, de addig nem tud bizonyosat mondani, míg a részletekben nem történik megegyezés. Ma este Lloyd George még a vasúttársaságok képviselőinek bizottságával fog értekezni.

London, november 7. A kereskedelmi minisztérium közhírré teszi, hogy a vasúttársaságok és alkalmazottaik között immár létrejött a megegyezés.

London, november 7. A vasúttársaságok és alkalmazottak között a következő alapon jött létre a megegyezés: a társaságok és az alkalmazottak szövetségeinek képviselői késznek nyilatkoznak, hogy az összes bér- és munkaidőre vonatkozó kérdések szabályozását békés uton békebiróságra fogja bízni.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 7. A képviselőház mai ülésének végén Lorkovics Iván horvát képviselő beszélt horvátul a kiegyezés ellen. Elnök figyelmeztette, hogy az indemnitást tárgyalják és ne térjen el a tárgytól, de ő ezután a vasúti pragmatikát kezdte bírálgatni, mire az elnök megvonta tőle a szót. Lorkovics erre leült és dühösen rácsapott a padra.

— Ez a szólás szabadság! kiáltotta.

Erre elnök rendre utasította. Utána Zurkovics Odón beszélt. Kijelentette, hogy az indemnitást azért nem szavazza meg, mivel a kormány tagjainak sorában tárca és becsület nélküli miniszter is lehet.

Elnök erre jegyzőkönyvi megrovásban részesítette a felszólalót.

Halálos esés.

Budapest, november 7. Alagon a mai versenyen Kvassay Károly huszárhadnagy versenylovaglás közben leesett a lóról. Koponyarepedést szenvedett és azonnal meghalt. Kvassay rokona volt Kossuth Ferencnek.

Ingatlanok forgalma.

Kereskes Istvánné Tiszai Eszter veszi a debreceni 2571. sztkben foglalt 6 hol 520 négyszögöl ujosztású földet dr. Irinyi István és neje Nemes Ilonától 3000 koronaért. Kolb Imre veszi a debreceni 4945. sz.

tkjvben foglalt 875 négyszögöl Hatvan-utcai kerti szőlőből Katona József és neje Nani-ésák Vilmától 9000 koronaért.

Czukur Herman veszi a debreceni 9742. sz. tkjvben foglalt 1142. négyszögöl ujosztású földet Czukur Pinkásztól 1200 koronaért.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kifogástalan állapotban levő egy Smith Premier és Remington Sho írógép olcsón eladó Széchenyi-utca 25. szám földszint.

Törvénytörések.

A börze áldozata.

Váltóhamisító gazdálkodó.

— november 8.

(Saját tudósítónktól.) Domokos Sándor földesi lakos is egy a sok közül, kiket a börze juttat a bün útjára, a teljes anyagi romlásba.

Ennek a tehetetlen molochnak lett áldozata Domokos Sándor is, ki a határidőüzellet ingoványában végre is teljesen elmerült és váltót hamisított.

Ugyanis Domokosnak éppen börzeüzelletből kifolyólag tartozása támadt Pásztor Gyula helybeli vaskereskedőnél, kinek tartozásai fedezetére egy 600 koronás váltót adott át.

Pásztor Gyula annak rendje és módja szerint a váltót leszámítottatta. Később azonban kiderült, hogy a váltón levő egyik aláírás hamis. Domokos Sándor ugyanis szorult helyzetében a váltóra ráhamisította felesége nevét.

Az asszony azonban az aláírást nem ismerte el magáénak és férjét rövid velős egyszerűséggel feljelentette.

Tegnap tárgyalta az ügyet a debreceni törvénytörések, mely Tóby István elnöke alatt a vádlott beismerése után 8 havi börtönrre ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebezett.

Kiadja a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

KINCSET TALÁLT A GAZDA.

a szárított kőbányai hizósértés tárgyában. A LEGOLCSÓBB és a LEGHATÁSOSABB TRÁGYA.
Kérjen ajánlatot. Budapest—kőbányai trágyaszárító gyár

➤ **Bosányi, Schietrumpf és Társa** ➤
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.
Gazdáknál jól bevezetett helyi képviselők kerestetnek.

Iroda áthelyezés!**GOLDBERGER A. V.**

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fenálló
hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-
utca 20. sz.) 1907 november
hó 10-én saját házába BUDA-
PEST, IV., Molnár-utca 38.
sz. helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ ösz-
szes lapja és naptárai részére.

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Plac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.
Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.
Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt beke-
belezés mellett földbirtokokra és házakra.
Előlegget ad értékpapírokra, árukra stb.
Átvész tőzsdei megbízásokat.
Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) szám-
lára, pénztárjegyekre és
vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

**Lópokrócok,
Flanell, Plüs- és Uti-
takarók**

nagy választékban

Olcsó szabott árak
mellett kaphatók

Bosznai J. és Társai

szőnyegházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Meghívás.

A DEBRECZENI KERESKEDELMI CSARNOK t. tagjai az 1907 november hó
24-ik napján délután 2 órakor a Csarnok helyiségében megtartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívottnak.

- TÁRGYAK: 1. A választmány jelentése, az évi számadások beterjesztése és a fel-
mentés fölötti határozathozatal.
2. A jövő évi költségvetés megállapítása.
3. Számvizsgáló bizottság kiküldése.
4. Tagok részéről benyújtott indítványok.
5. A választmányból kilépő tagok helyének alapszabályszerű betöltése.

Az elnökség.

Benkő sorsjegye
Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítónknál eredeti árban kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Diszkrét barátja lennék esinos szöke leányoknak vagy fiatal asszonynak. Levelek „Barna bohém” jellegre a kiadóba kéretnek.

Házasodni óhajt izr. 26 éves jóallású intelligens hivatalnok. Ismeretség céljából oly urleányok leveleit kéri, kik legalább 10—20 ezer korona hozománnyal bírnak. Fényképes ajánlatok „Boldog pár” jellegre a kiadóba kéretnek.

Könnyű kereszt naponta 4—6 korona nőknek, férfiaknak vagy egész családoknak. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Éjjeles fin jó fizetéssel fölvetetik e lap kiadóhivatalában. Jelentkezni lehet este 5—6 óra közt a kiadóhivatalban.

Jókarban levő zongora megvételre keresztek. Simonffy-u. 34. sz. alatt.

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

A Tokaji hegyen két kataszteri hold szőlőnek való föld jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Jó karban lévő keresztthuros rövid zongora eladó Eötvös utca 27. sz.

Németül tudó intelligens joghallgató német tanítást elvállal. Cim a kiadóban.

Házat keresek megvételre Szt-Anna utcán vagy közelében. Cim a kiadóban.

Óvadékképes szikvizgyári elárusító ügynök felvétetik. Honvéd utca 16.

Divatos, jó és mesés olesón kaphatók: női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyterítők, meleg alsók.

Boros Testvéreknél
Debreczen. Kossuth-u. 6.

Jóírású ügyes kézi leány azonnal fölvetetik a Miklós-utcai 2. számú postagyűjtőbe.

Kerestetik 4—5 szobás lakás a piacon vagy közelében május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

! 14—16 éves !
kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Mautner-féle

LILIAM-CRÉME

Legbiztosabb, legártatlanabb és bámulatos hatású, még a legelhanyagoltabb arcbőrön is. Szeplőt, pattanást, pörzsönést, bőrrakát, ráncokat, redőket stb. rövid időn belül eltünteti és elsimit. Az arcot szép üdév teszi. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér, poudert 1 K Sziveskedjék MAUTNER névre ügyelni. Kapható MAUTNER ALFRED Arany Aranyal gyógyszerárban DEBRECZEN, Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótetek, csillárok és szerelvények dus váiasztéka.

Telefon szám: 568

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linoleum.

Orlási raktár!

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó és belégzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld

175 az Igazgatóság

Alapított 1884-ben.

BUTOROK

a modern követelményeknek megfelelően, gazdag választékban, szigorúan szolid munka. Teljes polgári és urasági berendezések nagyon mérsékelt árak mellett SÁRKÁNY J. butor-készítőnél Budapest, Erzsébet körút 26. (Zion-palota.) Raktár és műhely.

Alapított 1884-ben.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arefátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek, koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

orlási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi, kiddermünster, tapasztry, velour, futó- és szaloni szőnyegek, minden nagyságban, torontali szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppek, viaszkos vászon

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és cloth alszoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruhaszövetek.

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélék árak. Harisnyák, keztük, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz. Alapított 1842. évben.